

Sygn. akt IV Ca 198/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 sierpnia 2019 roku

Sąd Okręgowy w Płocku IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodnicząca - Sędzia Joanna Świerczakowska

Sędzia Małgorzata Michalska

Sędzia Małgorzata Szeromska (spr.)

Protokolant: Katarzyna Lewandowska

po rozpoznaniu na rozprawie 1 sierpnia 2019r. w P.

sprawy z powództwa A. Ł.

przeciwko (...) S.A. w G.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Płocku z 7 września 2018 r.

sygn. akt I C 2995/16

1. oddala apelację;
2. zasądza od (...) S.A. w G. na rzecz A. Ł. kwotę 450 (czteryście pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej świadczonej powodowi z urzędu przez adw. R. K..

Sygn. akt IV Ca 198/19

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Płocku wyrokiem z 7 września 2019 r. zasądził (...) S.A. w G. na rzecz A. Ł. kwotę 2000 zł z ustawowymi odsetkami, oddalając powództwo w pozostałej części i znosząc wzajemnie koszty procesu między stronami.

Apelację od tego orzeczenia złożył pozwany, zaskarżając wyrok w całości, zarzucając naruszenie:

1. art. 23 w zw. z art. 24 w zw. z art. 448 k.c. poprzez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, polegające na nieuzasadnionym rozszerzeniu katalogu dóbr osobistych na prawo do nieprzerwanego korzystania z energii elektrycznej;
2. art. 448 k.c. poprzez zasądzenie zadośćuczynienia na rzecz powoda bezzasadnie, a nadto w wysokości rażąco zawyżonej;

3. art. 361 § 1 k.c. w zw. z art. 24 w zw. z art. 448 k.c. poprzez błędną ocenę, że między zachowaniem pozwanej a rzekomą szkodą powoda istnieje adekwatny związek przyczynowo skutkowy;

4. art. 233 k.p.c. w zw. z art. 23 k.c. poprzez przekroczenie zasadnej swobody dowodów poprzez błędne przyjęcie, że doszło do naruszenia dobra osobistego w postaci prawa do niezakłóconego celebrowania świąt religijnych oraz godności osobistej powoda;

5. art. 233 P 1 k.p.c. w zw. z art. 361 § 1 w zw. z art. 24 w zw. z art. 448 k.c. poprzez błędne przyjęcie, że między zachowaniem pozwanej, a szkodą istnieje adekwatny związek przyczynowo skutkowy.

Apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa.

Ponieważ Sąd II instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego ani nie zmienił ustaleń faktycznych Sądu I instancji, a w apelacji nie zgłoszono zarzutów dotyczących tych ustaleń, uzasadnienie orzeczenia zawiera jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej, stosownie do treści art. 387 § 21 k.p.c.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja jest niezasadna, a jej zarzuty chybione.

Sąd Okręgowy podziela w całości i akceptuje ocenę prawną Sądu I instancji. Odnosząc się do zarzutów apelacji stwierdzić należy, że orzecznictwo Sądu Najwyższego nie jest jednolite w kwestii, czy dostęp do energii elektrycznej mieści się w kategorii dóbr osobistych podlegających ochronie. W uzasadnieniu apelacji skarżący przytoczył wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2011 r. (II CSK 160/11), który zasadniczo wyklucza z tej kategorii dostęp do energii elektrycznej, jednakże w uzasadnieniu Sąd Najwyższy stwierdził, że nie można wykluczyć wypadków, w których naruszenie obowiązku dostawy energii elektrycznej doprowadzi do naruszenia dóbr osobistych, będą to jednak inne dobra niż prawo do korzystania z prądu. W sprawie V CSK 90/10 Sąd Najwyższy stwierdził, że

1. ochrona dóbr osobistych przewidziana w k.c. jest niezależna od wieku człowieka, zaś wiek pokrzywdzonego może natomiast mieć wpływ na określenie wysokości zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

2. bezprawne pozbawienie wielodzietnej rodziny prądu elektrycznego na kilka lat z jednej strony świadczy o znacznym stopniu winy po stronie przedsiębiorstwa energetycznego, z drugiej zaś o dużej intensywności naruszenia dóbr osobistych związanego z pozbawieniem możliwości korzystania z wielu przejawów współczesnej cywilizacji.

Zatem kwalifikacja, czy pozbawienie dostępu do energii elektrycznej może być uznane za naruszenie dobra osobistego jest relatywna i zależy od okoliczności sprawy. W uzasadnieniu uchwały 7 sędziów z dnia 16 lipca 1993 r. (I PZP 28/93) Sąd Najwyższy stwierdził: Odpowiedź na pytanie, czy określone dobro człowieka jest jego dobrem osobistym w rozumieniu art. 23 i 24 k.c., zależy od wielu czynników, gdyż pojęcie to należy odnosić do określonego poziomu rozwoju technologicznego i cywilizacyjnego, przyjętych w społeczeństwie zasad moralnych i prawnych, istniejącego rodzaju stosunków społecznych, gospodarczych czy nawet politycznych. Pojęcie naruszenia określonego dobra osobistego jest również pojęciem dynamicznym w czasie i dotyczącym konkretnych środowisk.

Nie można zatem nie dostrzegać, że postęp technologiczny i cywilizacyjny powoduje uznanie za podstawowe i oczywiste udogodnienia, które wcześniej były niedostępne dla wszystkich. Katalog dóbr osobistych stale się rozszerza i oczywistym jest, że bez dostępu do energii elektrycznej nie można korzystać nie tylko urządzeń gospodarstwa domowego, które są powszechne w każdym domu, ale np. traci się łączność telefoniczną poprzez niemożność naładowania telefonu, co dla starszych i chorych osób może stanowić zagrożenie co najmniej zdrowia wobec niemożności wezwania pomocy.

W rozpoznawanej sprawie prądu pozbawieni zostali ludzie starsi (powód w tym okresie miał ukończone 75 lat), miało to miejsce przed świętami wielkanocnymi, co spowodowało dodatkowe problemy z przechowywaniem żywności. Niemożność korzystania z lodówki, pralki, telewizora, przygotowania potraw świątecznych przy użyciu elektrycznego

sprzętu AGD, niemożność naładowania telefonu, mogło wywołać u powoda poczucie krzywdy tym bardziej, że odcięcie prądu było bezpodstawne i wywołane z wyłącznej winy pozwanego. Gdyby ten stan trwał 1-2 dni, uznać należałoby, że naruszenie takie nie nastąpiło, jednakże pozwany wznowił dostawę prądu dopiero po 10 dniach, kiedy święta wielkanocne już minęły. Właśnie długość okresu, w którym brak było energii elektrycznej pozwala zakwalifikować to zdarzenie jako naruszenie dobra osobistego. Związek przyczynowy jest prosty i oczywisty: nieuzasadnione wyłączenie prądu spowodowało szkodę niematerialną, zaś powód w żaden sposób się do tego nie przyczynił.

Zasądzona tytułem zadośćuczynienia kwota 2000 zł jest niemalże symboliczna w okolicznościach sprawy, zwłaszcza w porównaniu do stopy życiowej społeczeństwa.

Z powyższych przyczyn Sąd Okręgowy oddalił apelację jako niezasadną na podstawie art. 385 k.p.c. O kosztach procesu za II instancję Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. stosując zasadę odpowiedzialności za wynik procesu.

M. M. J. M. S.